

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról (kodifikált szöveg)”

COM(2006) 226 final – 2006/0073 (COD)

(2006/C 324/02)

2006. június 6-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2006. szeptember 20-án elfogadta. (Előadó: Daniel RETUREAU.)

Az EGSZB mandátumának megújítására való tekintettel a Közgyűlés úgy határozott, hogy e véleményről az októberi plenáris ülésen foglal állást, és – az Eljárási Szabályzat 20. cikkének megfelelően – Daniel RETUREAU-t főelőadónak jelölte ki.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. október 26-án tartott 430. plenáris ülésén 95 szavazattal, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Az Európai Bizottság javaslatai

1.1 Kodifikációról van szó, a kodifikált szövegek – a néhány formai kiigazítás ellenére – nem módosítják a kodifikáció időpontjában alkalmazandó jogot, ami konszolidált jogként valósul meg.

1.2 „A polgárok Európájának” összefüggésében a közösségi jog egyszerűsítése és egyértelműsége nagy jelentőséggel bír. Az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság kiemelték tehát a gyakran módosított jogi aktusok kodifikációjának szükségességét, és intézményközi megállapodásban egyeztek meg arról, hogy gyorsított eljárás lenne alkalmazható. A kodifikáció tárgyát képező jogi aktusokon semmilyen lényegi módosítás nem végezhető.

2. Általános megjegyzések

2.1 Az EGSZB megállapítja, hogy az Európai Bizottság javaslatai pontosan megfelelnek a kodifikáció terén alkalmazandó gyorsított eljárás céljainak.

2.2 Fel kell vetni mindazonáltal a szerzői jogokra és a szomszédos jogokra vonatkozó jogszabályok stabilizációjának kérdését, a kodifikáció értelme ugyanis csupán akkor nyilvánvaló, amikor a vizsgált területre alkalmazandó jog várhatóan már nem változik mélységében.

2.3 Márpedig a továbbra is változó közösségi jog (nevezetesen „büntetőjogi intézkedésekre” irányuló javaslatok várhatók) és annak az egyes tagállamok nemzeti jogába való, különbözőképpen végrehajtott átültetése tekintetében meg kell állapítanunk, hogy a szerzői jogok (és különösen a szomszédos jogok) birtokosainak jogai és a művek célcsoportjának (a közönségnek,

a tudományos és egyetemi közösségnek stb.), azaz a „kulturális szolgáltatások fogyasztóinak” jogai közötti egyensúly nem valósul meg, mivel a védett művek célcsoportjának jogai több tagállamban is egyre korlátozottabbá válnak. Számos esetben például a saját felhasználási célú másolathoz való jogot veszélyeztetik az ún. „DRM” (digital rights management: digitális jogkezelő) rendszerek fizikai vagy informatikai védelmi elemei; és a szoftverek kompatibilitását célzó, ún. „reverse engineering” alkalmazhatósága is ugyanezen okokból válik kétségesé.

2.4 Ezen, a „fogyasztók” számára kedvezőtlen változások hatásait tovább erősíti azoknak a büntetőjogi következményeknek a súlyosbodása, amelyekre akkor kerül sor, ha valaki azért kerüli meg a DRM-eket, hogy saját felhasználási célú másolatot vagy biztonsági másolatot hozzon létre.

2.5 Az EGSZB nem látja tehát még elérkezettnek az időt a kodifikációs intézkedésekre a szerzői jog és a szomszédos jogok területén, hiszen előbb a közösségi szabályozás újbóli kiegyensúlyozására lenne szükség, különös tekintettel a lisszaboni stratégiára. Ezenkívül számos jelentős kérdésben a szubszidiaritás nyer teret, a közösségi jogyagnak a nemzeti jogba való átültetése pedig országonként eltéréseket mutat, amelyek akadályozhatják a művek és a „kulturális szolgáltatások” szabad áramlását.

2.6 Így a jelenlegi szakaszban az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala által végzett egyszerű, technikai konszolidáció (egységes szerkezetbe foglalás) is lehetővé tette volna a konszolidáció időpontjában hatályos jog helyzetének tisztázását, és e technika a későbbiekben az alkalmazandó jog minden jelentős módosításánál felhasználható, anélkül, hogy a jövőbeli változásokat gátló tényezőknek mutatkozna, amint az a kodifikáció választása esetén sejthető lenne.

3. Részletes megjegyzések

3.1 Az EGSZB ezenkívül szeretné, ha a közösségi jogban megjelenne az olyan licenckek megfelelő elismerése és védelme, mint például a GPL („general public licence”), vagy pedig a „Creative Commons” a könyvekre és a művészeti alkotásokra vonatkozóan. Az ilyen licenckek nagy szabadságot nyújtanak a felhasználóknak. A GPL például igen sok, a szerverekhez használt informatikai programra (internetes útvonalválasztók, közigazgatási ill. vállalati alkalmazások) vonatkozik.

3.2 Ezek a tágabb körű felhasználást lehetővé tevő licenckek elősegítik a művek felhasználók és célközönség általi terjesztését

és birtokba vételét, és teljesen megfelelnek az ismeretek és technológiák gyors terjesztésére irányuló célkitűzéseknek, amelyek a lisszaboni stratégia jellemzői.

3.3 Az EGSZB arra kéri tehát az Európai Bizottságot, hogy kezdje újra az elmélkedést, amely – úgy tűnik – erejét veszti a kodifikációval, továbbá hogy tervezzen kezdeményezéseket annak érdekében, hogy a lehető legszélesebb kör számára elérhetővé váljanak a művek a szabad licenckek elismerésével, valamint az információs társadalombeli birtokosok és felhasználók jogainak újbóli kiegyenlítésével, az Európai Közösség versenyképességének és innovációs képességének megerősítése érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2006. október 26-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a szerzői jog és egyes szomszédos jogok védelmi idejéről (kodifikált szöveg)”

COM(2006) 219 final – 2006/0071 (COD)

(2006/C 324/03)

2006. június 6-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2006. szeptember 20-án elfogadta. (Előadó: Daniel Retureau.)

Az EGSZB mandátumának megújítására való tekintettel a Közgyűlés úgy határozott, hogy e véleménnyről az októberi plenáris ülésen foglal állást, és – az Eljárási Szabályzat 20. cikkének megfelelően – Daniel Retureau-t főelőadónak jelölte ki.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. október 26-án tartott 430. plenáris ülésén 104 szavazattal, 1 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Az Európai Bizottság javaslatai

1.1 Kodifikációról van szó, a kodifikált szövegek – a néhány formai kiigazítás ellenére – nem módosítják a kodifikáció időpontjában alkalmazandó jogot, ami konszolidált jogként valósul meg.

1.2 „A polgárok Európájának” összefüggésében a közösségi jog egyszerűsítése és egyértelműsége nagy jelentőséggel bír. Az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság kiemelték tehát a gyakran módosított jogi aktusok kodifikációjának szükségességét, és intézményközi megállapodásban egyeztek meg arról, hogy gyorsított eljárás lenne alkalmazható. A kodifikáció tárgyát képező jogi aktusokon semmilyen lényegi módosítás nem végezhető.

2. Általános megjegyzések

2.1 Az EGSZB megállapítja, hogy az Európai Bizottság javaslatai pontosan megfelelnek a kodifikáció terén alkalmazandó gyorsított eljárás céljainak.

2.2 Fel kell vetni mindazonáltal a szerzői jogokra és a szomszédos jogokra vonatkozó jogszabályok stabilizációjának kérdését, a kodifikáció értelme ugyanis csupán akkor nyilvánvaló, amikor a vizsgált területre alkalmazandó jog már várhatóan nem változik mélységében.